

Napsugár

GYERMEKIRODALMI LAP XLVI. ÉVFOLYAM 527. SZÁM 2002. JANUÁR

1

Folyékonyan olvastattál,
Versekre megtanítottál,
Kézimunkázni már tudok,
Keresztretjvényeket oldok.
Taníts tovább verseidre,
Vigyázz rám, mint szemeidre,
Vagyis tartsd meg tudásomat,
El ne vesszem írásomat.

Sándor Izabella, Farcád

45 éves a NAPSUGÁR

20.000 fős nagycsaládunk tagjai: költő, író, grafikus, tanár munkatársaink, akik írják, rajzolják; a Napsugár-csapat, akik szerkesztik, terjesztik, intézik minden ügyét; a tanító nénik és bácsik, a szülők és nagyszülők, akik kezetekbe adják, megszerettetik veletek, és ti, gyerekek, akikért van a Napsugár.

*... akik szerkesztik,
terjesztik*

Verset, mesét, levelet, mindenből
a legszebbet – kéri, várja Zsigmond
Emese főszerkesztő néni.

Pauer Ildikó nénit
csak ti vidíthatjátok
fel úgy, hogy több
Napsugárt vásároltok.

Müller Kati néninek szót fo-
gad a számítógép és a színes
ceruzák is.

Imecs Veronka néni-
nek résen kell lennie,
hogy ne legyen több a
kiadás, mint a bevétel.

Salamon Karcsi bácsi
piros Forddal, Tulogdy
Gyuri bácsi sárga Volks-
wagennel röpíti hozzátok a
friss Napsugárt. Ők a leg-
vidámabbak, mert minden
hónapban találkoznak ve-
letek – gyerekek!

...akkora úrt töltenek be, melyet a középiskolásoknak sem sikerül
pótolniuk; bátran olvashatná, tanulhatná akár ők is.

Huszonnégy évi tanítói pályám során tanítványaim mindig rend-
szeres olvasói voltak, azok jelenleg
is. A Napsugár nélkül kevesebbek
lennénk.

**Kiss Klára tanítónő,
Gyergyószentmiklós**

Zongor Réka, Kolozsvár

Munkájuk iránti nagy szeretettel és elismeréssel kívánunk
egészséget, kitartást, munkabírást a hajdani "kincses Kolozs-
váron", és minél több olvasót az egész országban.

Bencze Gyöngyvér tanítónő, Erdőfüle

... akik írják, rajzolják

LÁSZLÓFFY ALADÁR
NAPSUGÁR

Volt nekem egy Napsugaram,
vele múlt el telem, nyaram.
Évek erdejét bejártam,
jobb játékot nem találtam.
Hajam őszül, szívem gyermek,
most is vele ünnepelek,
vele múlik telem, nyaram,
van nekem egy Napsugaram.

MÉHES GYÖRGY
KÖSZÖNTŐ

Negyvenöt esztendővel ezelőtt
egyike voltam a Napsugár ala-
pítóinak. Számtalanszor kellett Bu-
karestbe repülnöm, mert bonyolult fel-
adat volt megszervezni, elrendezni egy színes ma-
gyar gyermeklap ügyeit.

Az első számban, 1957 januárjában egy székely tréfával jelentkez-
tem. Aztán évekig nem volt alkalmam a Napsugárban tréfálkozni. Nem
saját akaratomból, hanem mert eltávolítottak a laptól. De volt egy jó-
akaró munkatársa a Napsugárnak, aki, ha tehetette, beszorította a lapba
egy-egy írásomat. Aztán változott a helyzet... Immár negyven esztende-
je vagyok kitartó munkatársa a Napsugárnak.

Most fejeztem be mintegy 150 folytatásból álló sorozatomat a ma-
gyarok őseiről és hőseiről.

Minden jót és még legalább fél évszázadot kívánok a Napsugárnak.

UNIPAN HELGA

A hajdani Napsugár-olvasó
kislány ír Neked, aki most őszü-
lő hajú anyuka. Zoltán fiam so-
kat hallott felőled – tőlem. Kö-
szönöm, Napsugár, hogy bera-
gyogod gyermekem boldog éveit!

Csereiné Réti Izabella,
Kézdivásárhely

BAK SÁRA

SOÓ ZÖLD MARGIT

KÁNYÁDI SÁNDOR

BÉKA-BÚCSÚZTATÓ

Békák, hű társaim, ti brekegők,
kik énekelve vesztek levegőt,
szeretném megköszönni, cimborák,
a sok szép nyári estét, éjszakát,
s hogy még a langyos őszi alkonyok
idején is kuruttyolgattatok.

De már az ősznek, vége annak is,
reszket a nád, lúdbőrözik a víz,
és reggelente ezüst zúzmarát
virágzik a vízmenti fűzfaág.
El-elbújik a hold s a csillagok:
nem szégyen, hogy ti is elbújtatok.

Iszapba bújva várjátok, amíg
a téli világ kitavasodik.
De hogy nyugalmas legyen álmatok,
olykor-olykor majd kuruttyolgotok,
tavaszra várón breke-brekegek,
amíg végképpen be nem rekedek.

FODOR SÁNDOR

HOVÁ LETT A KÉK LABDA?

Közel 45 éve, a Napsugár megjelenése idején, május első vasárnapján a Ríszeg-tetőn adtak találkát egymásnak Kalotaszeg magyar tannyelvű iskolái. Fekete Károly, bánffyhungyadi tanár bácsi és Asztalos István, a Napsugár első főszerkesztője kezdeményezte mint egyfajta tavaszi találkozót a lap olvasóival. És jöttek a gyermekek tanítóikkal-tanáraikkal Bánffyhungyadról, Sárvasárról, Egeresről, Inaktelkéről, Mákófalváról, Magyarvalkóról, Kalotaszentkirályról. Asztalos István bácsi mesélt nekik. Senki olyan jóízűen mesét nem tudott mondani, mint ő. Szegő Júlia néni éneket tanított. Volt zsákban-futás, lepényevés. És volt jókedv, csengető kacagást visszhangzott a hegy.

Egyik alkalommal a Napsugár egész zsák kék labdát gurított lefele a lejtőn, hadd szaladjon utána a gyermekhad, szedje össze. Lett erre boldog ricsaj!

Egy kedves, szőke leányka sírva jött vissza a labdavadászatból:

– Elgurult... begurult az erdőbe és – nincs!

Másikat kínáltam neki, szintén kéket. Nem! Neki az kellett, amelyik elgurult. Elindultunk kézenfogva, kerestük a csalitosban, de nem találtuk. Egyedül is kerestem. A következő évben is.

Aztán egy időre megtiltották, hogy a magyar iskolák találkozzanak a Ríszeg-tetőn. Én azonban továbbra is ki-kimentem oda, keresgéltem a bozótban.

Manapság megint tartanak majálist a Ríszeg-tetőn. Vajon emlékszik-e még valaki Fekete Károly tanár bácsira és Asztalos István író bácsira, akik elindították ezeket a találkozókat?

Nem tudom, hívják-e még a Napsugár mai szerkesztőségét a Ríszeg-tetőre, én azonban fel-felballagok majdnem minden évben. Keresem a labdát, a világ legszebb kék labdáját, amelyik ott elgurult. Utána mindig egy kicsit szomorúan megyek haza. De – amíg élni enged a Fennvaló – nem adom fel a reményt. Hátha annyi év után egyszer mégis megtalálom.

Megörvendene neki annak a szőke leánykának – az unokájának!

Ár, -ár-, ár,
szép és jó a Napsugár.
Kisfiúknak, kislányoknak
kobakjában nem tesz kárt.
Sok dologra tanít ám,
meg nem árt.

Ravasz Mónika, Csíkszentkirály

BÁLINT TIBOR

A TŰZRÓZSA KELYHÉBEN

Már az első napon, amikor keményre fagyott a sár, és a levegőben pörkölt disznófül szagát lehetett érezni, ötven-hatan hiányoztunk az osztályból. Utána, ahogy csökkent a hőmérséklet, úgy csökkent a létszám is. Karácsony előtt már egész padsorok árválkodtak üresen, és ennek senki sem örvendett. Legkevésbé a jelenlevők, hiszen a hiányzók helyett is felelniük kellett.

Egy napon azonban én sem

jelenhettem meg az osztályban, mert a cipőm nagyra tátotta a száját; talán még kacagott is, mintha emlékeztetni akarna a sok lábbeliszaggató focizásra. Álltam hát az ablaknál, és néztem szomorú-tehetetlenül, hogyan pilinkél a hó. Szüleim nem voltak odahaza.

– Mi lenne, ha így, mezítláb nekiszaladnék az ezüstösen fénylő csicsonkának?

És már künn is voltam, s buzgón nekilendültem a jég-szalagnak...

Alkonyatra belázasodtam, s úgy éreztem, milliónyi hangya

csipkedi, zsibbasztja a talpam, de hallgattam a csínytevésről. Csak szürcsöltem szóltanul a mentateát, amit édesanyám főzött. Lenyeltem két-három lázcsillapító tablettát, az ablakra pillantva azonban még mindig úgy láttam, hogy a lenyugvó naptól tűzrózsák nyíltak ki a befagyott üvegen. Később, amikor elszenderedtem, álomban Jézus lépett ki a legnagyobb virág kelyhéből, fölem hajolt, és megsimogatta a homlokom.

– Azért jöttem – szólott –, hogy megvigasztaljam és meggyógyítsam az ilyen kis mezítlás betegeket, mint te!

Bár eléggé szegény a mi környezetünk, s meséskönyvre sajnos nem minden gyereknek telik, a Napsugár és a Szivárványt többen meg tudják engedni havonta maguknak.

Bakk Judit tanítónő, Hadad

VENCZEL JÁNOS

FORRÓ ÁGNES

EGYED EMESE

KÖRBE-KÖRBE

Nem víz,
nem fűz,

nem tűz,
nem hús,

nem só,
nem méz,

nem fej,
nem kéz,

nem köd,
nem gát,

nem kalap,
nem kabát,

nem kenyér,
nem kosár,

nem fahéj,
nem faház.

Markolat?
Karcolat?

Szegfűszeg?
Marcipán?

Nem. Más.
Más, más!

Lendület?
Padlizsán?

Nem. Más.
Más, más!

Gólyahír?
Fénybogár?

Nem. Más.
Más, más!

Napsugár?
Napsugár.

Napsugár??
Napsugár!

JÁNKY BÉLA

A NAPSUGÁR RIKKANCSA

Édesapám mesélte, hogy régebben az újságokat, képeslapokat utcai kikiáltók, rikkancsok árusították. Végigszaladtak reggel a legforgalmasabb utcákon, s a lapot lobogtatva kiáltották: "Szenzációs hírekkel megjelent a Friss Újság!"

Azt mondtam: nagy kedvem volna rikkancs lenni. Kiállnék nagyszünetben a sulis udvarára, s

tele torokkal kiáltanám:

MEGJELENT A NAPSUGÁR! MEGJELENT A NAPSUGÁR!

Kivárnám persze az alkalmas pillanatokat, amikor valóban kibújik a nap egy-egy sugara a felhők mögül. Mert nem minden srácnak mesélte el otthon az édesapja, hogy régen az újságokat, képeslapokat utcai kikiáltók, rikkancsok árusí-

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

NEKERESDORSZÁG KIRÁLYA VAGYOK

Nekeresdország
királya vagyok:
nekeresdkertemben
nekeresdlelkem két
virága ragyog.

Lassanként bolond
Nevenincs leszek:
egyik szemem sír,
másik meg nevet.

Búsabb szememből
ömlik a tinta:
ősz felhővel
törli Krisztinka.

Boldog szemem lát
bolyhot suhanni:
benne tavaszfényt
mosolyog Fanni.

Nekeresdorcám
négy szeme vagyok:
mindkettő párás,
mindkettő ragyog.

Legvégül senki,
Nevenincs leszek:
ezer szemem sír,
ezer meg nevet.

tották. Pajtásaim nem tudnák, hogy én tényleg a Napsugár rikkancsa vagyok, s ha éppen borús idő volna, kiáltásommal szegyenben maradnék – azt hinnék, elment a szépeszem.

MESE

A MESEMONDÓ LIBÁRÓL

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy mesemondó liba. Galóca néni, a vasfogú banya kapta ajándékba Macska barátától. Az egyik szomszédnak rádiója van, a másíknak televíziója, a harmadíknak lemezjátszója – hát Galóca néni nem érdemel meg egy mesemondó libát? De igen.

Este lefekvés előtt körbeültek, és hallgatták. A liba rákezdet: “Egyszer volt, hol nem volt”... és szótte-fűzte a szót. Galóca néni bedugta a fülét, behunyta a szemét, összeszorította a száját, de a mesét így is hallotta. Felugrott, feltúrta az ágát, megtalálta a párnát, és bevettette a kemencébe. A Béka szípgott, a Bagoly szepegett. A Macska felkapott egy tollat, és eldugta. Amikor Galóca néni lefeküdt, és a ház elcsendesedett, szépen kihelyezte a lúdtollat, felvitte a padlásra, és egy öreg kalamárisba állította. A lúdtoll pedig nekikezdett: “Egyszer volt, hol nem volt”... és egész éjszaka írta az elné-

Béka barát kövér könnye-

ket pergetett, Bagoly barát elszomorodott, Macska barát elkomorodott. A tollat összeszedte, és puha párnát tömött belőle. Bedugta Galóca banyó ágyába.

Amikor pedig Galóca néni lefeküdt, a párna rákezdet: “Egyszer volt, hol nem volt”... és szótte-fűzte a szót. Galóca néni bedugta a fülét, behunyta a szemét, összeszorította a száját, de a mesét így is hallotta. Felugrott, feltúrta az ágát, megtalálta a párnát, és bevettette a kemencébe. A Béka szípgott, a Bagoly szepegett. A Macska felkapott egy tollat, és eldugta. Amikor Galóca néni lefeküdt, és a ház elcsendesedett, szépen kihelyezte a lúdtollat, felvitte a padlásra, és egy öreg kalamárisba állította. A lúdtoll pedig nekikezdett: “Egyszer volt, hol nem volt”... és egész éjszaka írta az elné-

mított meséket.

Alig süttött át a fény a tető cserepei között, Béka, Bagoly és Macska barát rohant fel a padlásra. És az első Napsugár beszűrődő világánál betűzni kezdték a mesét: “Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy mesemondó liba”.

SZÁNTAI JÁNOS

TÓCSA

Van egy tócsám,
eső szülte,
jég csupálta,
köd megülte.

Csend borul rá
boltozatul.
Törött tükre
egyre vakul.

Tócsám hableánynak adom,
szüljön bele kagylóvárost,
ég képével hét határost.

Tócsám immár hallgatagon
égre néző birodalom.

VARGA TAMÁS

BERSZÁN ISTVÁN

A VÁLOGATOTT ÚTIBATYU

Negyedik rész – Bolyból vár

Nem is tudta, hogy okosságának híre mesze megelőzte. Igencsak meglepődött, mikor Sürgi-forgi országba ért, s ott egyszeriben megtették hangyaminiszternek. De más meglepetés is várt rá, mert a rendről, szorgalomról híres sürgi-fürgiek országában – még a fővárosi hangyabolyban is – nagy összevisszaságot talált. A könnyelmű hangyakirály csak mulatott nap-

hosszat, s egyedül az érdekelte, hogy asztala terítve legyen. Ha az megvolt, egyébbel nem törődött. Akkorára nőtt már a pocakja, hogy amikor leszállt a trónjáról, két apród csak azt emelgette. Mikor eléje vezették Szöszmögi Müsszents Sündörgőt, nagyot kacagott, s azt mondta:

– Ide figyelj, te híres-neves ágrólszakadt müsszents-miniszter, adok neked egy esztendő haladékot. Ha addig nem állítod helyre az országot, karóba húzatlak, s a hollók eszik a húsdot!

Tudós Szöszmögi nem félt a pocakkirálytól. Meghajtotta magát illendően, s ezt felelte:

– Ha nagyságod rám bizza az országot, akkor egy esztendő múlva az lesz, ami nincs, s ami van, az nem lesz.

Tetszett a királynak a bölcsmondás, ha nem is értette, s mihelyt minisztere kihúzta a lábát a trónteremből, összehívatta tanácsosait, hogy fejtsék meg a rejtélyt. Körbeültek a hangyatudósok, s úgy vakarták a fejüket, mintha tetvesek lettek volna, de bizony hiába. Egy árva hang nem sok, annyit sem tudtak kinyögni a bölcsmondás értelméről. Hej, megharagudott a király, hogy semmi hasznukat sem veszi, s elkezdett éktelenül kiabálni:

– Hogy ebben az országban nincs egy okos ember, semmi nincs a helyén, még a tudósok esze sem! Csak lusta munkások, tökkelütött tanácsosok vannak, no meg egy pocakkirály és összevisszaság mindenütt!

– Megvan, felség! – kiáltották kórusban a hangyatudósok. – Éppen erről beszélt a nagy tudományú miniszter: “Az lesz, ami most nincs, s ami most van, már nem lesz.”

Szöszmögi Müsszents Sündörgő őexcellenciája ezalatt a fejét törte erősen, de bizony nem hiába törte. A testőrök puffanás-csökkentett légycsapóval irtottak minden zümmögést a környéken, hogy semmi ne zavarja a roppant gondolkodásban. A végén már abroncsot kellett kovácsolniuk uruk és gazdájuk homloka köré, különben a sok kiagyalt ötlet szétvetette volna a koponyáját.

Mikor a miniszter elkészült a terveivel, belefogott országújító munkájába. Mindenekelőtt a futár nélküli gyorsposta kérdését oldotta meg, hogy állandó kapcsolatban legyen az ország minden zegzugával. Azt pedig úgy oldotta meg, hogy messze hordó postaparittyákat készíttetett, s mérföldenként felállíttatta őket. Mindegyik mellé két-két parittyás hangyapostást

rendelt, akik dióhéjba csomagolták az üzeneteket, s közös erővel nekifeszülve kilőtték a postaparittyából. Tudós Szöszmőgi úgy kiszámította a tejgumi vastagságát és rugalmasságát, hogy a dióhéj postaláda mindig éppen a következő parittyátáskájába esett, ott beletették az arról a környékről összegyűjtött üzeneteket, s lőtték tovább íziben.

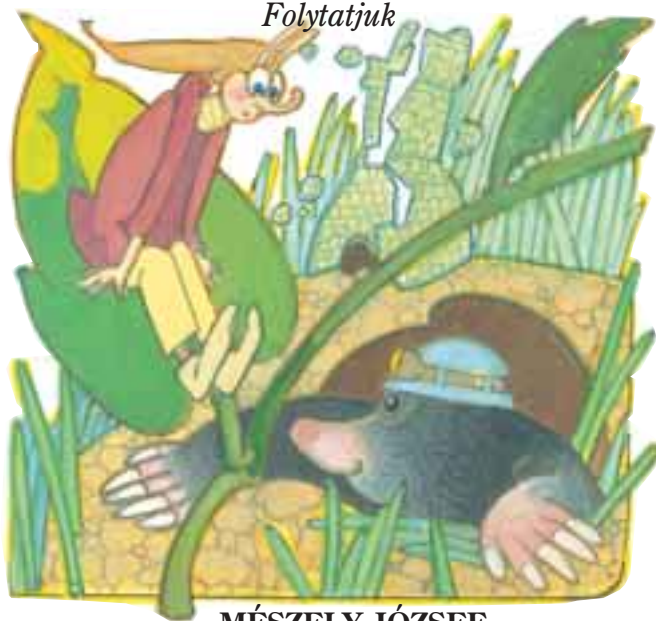
Egyszeriben elkezdtek záporozni a hírek a fővárosba, s hol ide, hol oda hívták bölcs Szöszmőgi Müsszents Sündörgő minisztert. Egyik tartományban a várépítés akadozott. Azonnal kiszállt a helyszínre, s látta, hogy keresztül-kasul, minduntalan egymásba botolva hordják a követ a hangyák, s nem megy a munka. Megvakarta a fejbúbját, s akkor fedezte fel azt a csodamódszert, hogy senki se lépjen egy tapodtat se, s a kövek mégis eljussanak a rendeltetésük helyére. Azt pedig úgy fedezte fel, hogy hosszú sorba állította a munkásokat a kőbányától a hangyávarig, s megtanította őket, hogy egymás kezébe adogassák a kőkockákat.

Ment is a munka szaporán, egykettőre felrakták a falakat, de mikor már az utolsó követ is a helyére tették, hirtelen erős földrengés támadt, s minden összeomlott. Még csúfságból sem maradt két kő egymáson. Mindenki eszeveszetten rohant el az átkozott helyről, csak bölcs Szöszmőgi Müsszents Sündörgő maradt ott a

természettudós bátor kíváncsiságával. Csakhamar megállapította, hogy a földrengés oka vakond természetű, merthogy a balga építők éppen egy domborodó vakondtúrán rakták fel a várat csak azért, hogy magasabb legyen.

Szöszmőgi keresett egy másik helyet, alaposan megkopogtatta a talajt mindenütt, s ahol nem döngött a vakondjárat, ott jelölte ki az új alapot. Nem is omlott le a hangyavár, amit oda építettek. Akárki megnézheti, ha arra jár. Mint ahogy azt is illik tudni mindenkinek, hogy azóta kopogtatják meg a földet a hangyák, mielőtt várat építenének.

Folytatjuk

UNIPAN HELGA rajzai

CSEH KATALIN

KÉRDÉSEK- VÁLASZOK

Mit eszik az égi táltos?
Felhóabrákot.
Mit fényesít éjanyó?
Csillagablakot.
Mit iszik a kobold?
Gyöngyharmat teát.
Mit fészül a hableány?
Hullámozó haját.
Mit hallgat a gyerkőc?
Nagyanyó-mesét,
Álomillatú szobában
Tündér énekét.

A Napsugárt még azért is szeretem, mert este elolvassom a mesét belőle, és képekben megálmodom. A verseket meg szoktam tanulni. Remélem, hogy amit küldtem, benne lesz a Napsugárban.

Borbáth Erzsébet, Vargyas

MÉSZELY JÓZSEF

TÁNCBA HÍVÓK, TÁNCOLTATÓK

Kinek szíven sok a ránc,
Kisimítja ez a tánc!
Háromlábú cseréplábas,
Az is járja, aki házass!
Derék legény, mire jutsz,
Ha csak babád után futsz!
Rézsarkantyú, bőrnyerreg,
Jer táncolni, te gyerek!
Hetvenhét récetójas,
Járjad velem, bőgatyás!
Az én lábam úgy kijárja,
Mint a lovász paripája!
Forgass, pörgess mindaddig,
Míg a szoknyám langallik!

Napsugár

N A P T Á R

2 0 0 2

Adjék Isten minden jót,
öt-hat tyúkot, jó tojót,
hízott disznót, sok hurkát,
tele pincét, kamarát,
sonkát, kolbászt, szalonnát,
gond ne bántsa a gazdát.
Adjék Isten szép vetést,
rengő-ringó jó termést,
békesség és szeretet
töltse meg a szíveket
az új esztendőben!

JANUÁR

FEBRUÁR

MÁRCIUS

H		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
Cs	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	

H	4	11	18	25
K	5	12	19	26
Sz	6	13	20	27
Cs	7	14	21	28
P	1	8	15	22
Sz	2	9	16	23
V	3	10	17	24

H		4	11	18	25
K		5	12	19	26
Sz		6	13	20	27
Cs		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
V	3	10	17	24	31

ÁPRILIS

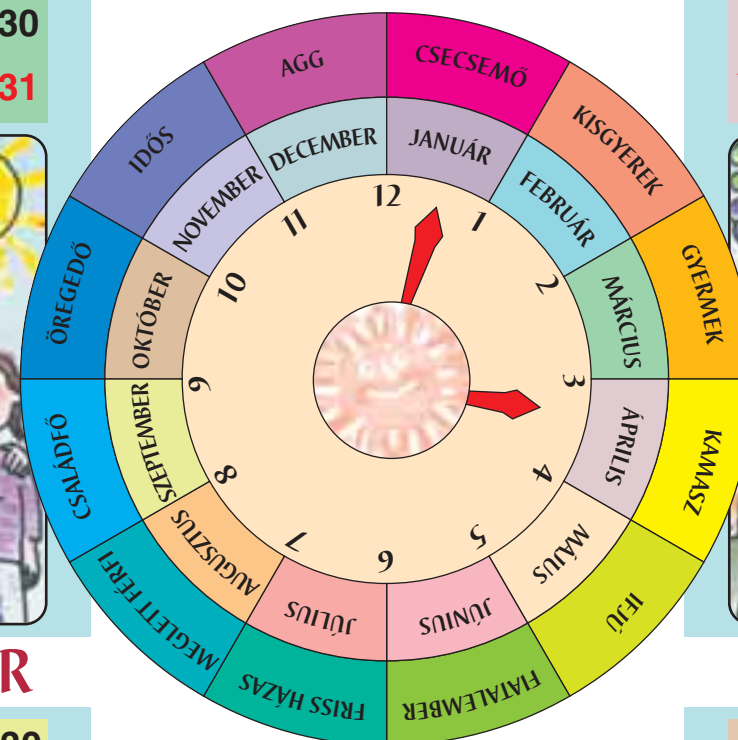
MÁJUS

JÚNIUS

H	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	30
Sz	3	10	17	24	
Cs	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
Sz	6	13	20	27	
V	7	14	21	28	

H	6	13	20	27	
K	7	14	21	28	
Sz	1	8	15	22	29
Cs	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	31
Sz	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	

H	3	10	17	24
K	4	11	18	25
Sz	5	12	19	26
Cs	6	13	20	27
P	7	14	21	28
Sz 1	8	15	22	29
V 2	9	16	23	30

JÚLIUS

AUGUSZTUS

SZEPTEMBER

H	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	30
Sz	3	10	17	24	31
Cs	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
Sz	6	13	20	27	
V	7	14	21	28	

H	5	12	19	26	
K	6	13	20	27	
Sz	7	14	21	28	
Cs	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
Sz	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	

H	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	
Sz	4	11	18	25	
Cs	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
Sz	7	14	21	28	
V	1	8	15	22	29

Kis kör, nagy kör, még nagyobb kör.
Kerek egész az idő,
s benne a mi utunk:
a napjaink napkeltétől éjszakáig,
az éveink januártól Szilveszterig,
az életünk születésünktől halálunkig.
Most született a 2002. év.
Járd a Napsugárral végig kerek útját
az érkezéstől a búcsúzig.

OKTÓBER

NOVEMBER

DECEMBER

H		7	14	21	28
K	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30
Cs	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
Sz	5	12	19	26	
V	6	13	20	27	

H	4	11	18	25
K	5	12	19	26
Sz	6	13	20	27
Cs	7	14	21	28
P 1	8	15	22	29
Sz 2	9	16	23	30
V 3	10	17	24	

H	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	31
Sz	4	11	18	25	
Cs	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
Sz	7	14	21	28	
V	1	8	15	22	29

...akikért van a Napsugár

Minden betűt tudok már,
Jöhetsz te is, Napsugár,
A Szivárvány nagy testvére,
Elolvaslak egy-kettőre,
És hogy tudd, nagyon szeretlek,
A versemmel kedveskedek.

Bărăcuț Brigitta, Sepsiszermerja

Dósa Magor, Csíkszereda

Sok mindent nem tudtam,
De a Napsugár azt súgta,
Olvasd el e sorokat,
Jobb lesz majd az agysugarad!

Szabó Bernadett, Szilágysomlyó

Sajnos IV. osztályos vagyok, és jövőre már nem olvashatom a Napsugarat. Ezért nem várom az V. osztályt. De mindig vissza-
emlékezek a Napsugárra, mindegyiket biztos helyre tettem, és megőriztem.

Püsök Orsolya Ildikó, Zilah

A nyári vakációra a Napsit rendeltem meg, hogy addig se legyek mesék és rejtvények nélkül. Te jó barátom vagy, és egy barátunk mindig szívesen ír az ember.

Póti Gabriella, Szilágypér

Nagyon szép meséket és verseket küldtök Barótra. A találós kérdésekre csak néhányra tudtam megválaszolni. De még jó sok költőt is megismertem.

Vajda Attila-István, Barót

Napsugár! Napsugár!
Sok kis gyerek arra vár,
hogy e lapot megkaphassa,
hogy otthon majd olvassassa.

Sok érdekes történet
áradozik belőled.

Sok a kép és sok a szó,
és ez mind nekünk való!

A szeptemberi szél suttozta,
kis iskolás meghallotta:
"Hogyha télen nagyon fáztok,
Napsugarat olvassátok!"

Naghi Bernadett, Szatmárnémeti

Fodor Nikolett, Kolozsvár

A napokban nagyon sok ünnepben volt részünk, és úgy gondolná az ember, hogy olvasásra nem volt idő. De én elolvastam a Napsugár minden sorát, és ez is jelentett annyit, mint egy ünnep.

Kovács Emese, Sármás

Kolozsváros olyan város,
Hol a Napsugár a honos.
A Napsugár folyóirat,
Melyet minden gyerek olvas.
Lapozgatva húsz oldalát,
Rádmosolyog a Napsugár.
Megtalálod kedvenc versed,
Kedvenc meséd, legjobb vicced.
Helyesírást tanulhatod,
Ha a Szólj, szám-ot leírod.
Utána jön egy kis király,
Kinek neve Rejtvénykirály.
Ha ügyes vagy, megfejtheted,
Könyvjutalom lesz a részed.

IV. B, Szentegyháza

Nagy Zsolt, Kolozsvár

Nem süt már a napsugár,
Nem süt már az égen.
Hidegebb lett ideleln,
Megfázunk a télen.
Süss le ránk te, Napsugár,
Süss le ránk, de szépen.
Legyen egy kis melegünk,
Ne fázzunk a télen.

Erdély Ildikó, Csíkmenaság

Hétfőn Napsugár-mesét olvasunk,
Kedden rejtvényeket oldunk,
Szerdán anyanyelvet ápolunk,
Máskor állatokról olvasunk,
Pénteken rajzot készítünk,
Szombaton "csíkos" lapot keresünk,
És megírjuk a megfejtéseket.
Vasárnap pedig feltesszük a levelet.

Maxim Orsolya, Nagyenyed

Napsugár, Napsugár, kedves Napsugár,
Jó voltál, s ezért most sok ajándék vár!
Mikulás, kérlek, hozz sok ajándékot,
Mert a kicsi Napsugár nagyon jó dolog!

Virág Andrea, Kézdivásárhely

Tasnádi Renáta, Kolozsvár

Elmondom neked,
Mennyire szeretünk,
Verseid, meséid nélkül
Már meg se lehetünk.

Katona Ildikó, Börvely

Zsupun Brigitta Fanny, Nagyvárad

Te vagy a kedvenc
olvasmányom,
gyere hát, én
Napsugárom!

**Paizs Enikő
Hanna, Kovászna**

Egész éjen át a szellemet láttam álmomban,
nem tudtam, mit csináljak gondolatomban.
Elővettem a Napsugarat, olvastam, rejtvényeztem,
s azt vettem észre, hogy a rémálom már eszembe sincs.
Ha majd ezután rossz látomáson gondolkodol,
vedd elő a Napsugárt, aztán majd megnyugszol.

Szilágyi Marika, Dobra

Szilágyi K. Ágota, Kolozsvár

Nagyon tetszik a
Napsugár, mindig meg-
vásárolom, és az egész
családom olvassa.

**Udvar Elvira,
Balászfalva**

Naponta gondo-
lunk a Napsugárra. Pu-
szil a III. osztály

Medgyesről

A Napsugár a legjobb folyóirat, hiába mondják, hogy a Kispajtás
jobb, de a Napsugár sokkal jobb. **Fanea Józsika, Sárköz**

Drága Napsugár, te nekem olyan vagy, mint apukámnak a Bihari
Napló, kár, hogy téged nem lehet kapni minden nap.

Fűzfa Melinda, Biharszentjános

Jó volna, ha a lapszámod 40 oldalas lenne. Ha duplája volna a
mostani árnak, akkor is megvásárolnám a Napsugarat!

Papp Attila, Kolozsvár

Szeretnénk, ha tovább is tartana a Napsugár. Mikor mamámékhoz
megyünk, ő mindig olvas belőle. **Finta Edina Ildikó, Tordatúr**

Ki lehet a jó barátom?! Elárulom nektek.
A Napsugár az, képzeljétek, s jól egyezem vele.
Legyél bárhol az országban, s ha unod magad,
Vedd elő a Napsugarat, mert ő segít rajtad.

Köszönöm a barátságod, kedves Napsugár,
Élj sokáig, hogy sok gyerek ne unja magát.
Tudom, hogy a következő hónapban is megjelenysz,
Addig áldjon meg az Isten, s engem el ne felejts.

Magyarosi Szende-Tünde, Marosvásárhely

Csíkszentdomokosi gyerekek leveleiből:

Én nem tudtam, hogy ilyen jó ez a Napsugár, mert ettől az évtől kezdtem rendszeresen olvasni. **Antal Zsuzsanna**

Örülök, ha sikerül kitalálnom egyedül egy rejtvényt. Ezután be fogom küldeni a megfejtéseimet. **Bács Szabolcs**

Jó lenne, ha a Kiskópé rovatban egy kicsit az emberi testről is lenne szó és a technikáról is. Engem ezek a témák érdekelnek a legjobban. Amennyiben telik az idejükből, kérem, válaszoljanak a levelemre. **Barabás Rita-Mária**

Első osztálytól a Szivárvány, harmadiktól a Napsugár rendszeres olvasója lettem. Megpróbálok rendszeres pályázatbeküldő lenni. A Napsugárt én igen érdekesnek tartom, a mesék, a keresztrejtvények nagyon tetszenek.

Kurkó Zsuzsanna

Nagyon meghatódtam a csomag miatt, mert életemben először küldtek csomagot az én nevemre. Az ajándék könyvet én magam váltottam ki a postán, és ez egy különleges élmény volt.

Burus Emese, Szentkeresztbánya

Kellemes meglepetésként éppen születésnapomra kaptam meg ezt az érdekes játékot.

Papp Yvette Orsolya, Nagyvárad

Mikulás legnagyobb ajándéka az volt, hogy a Napsugárban megjelent a rajzom. Volt is nagy öröm!

Balázs Viola, Székelyudvarhely

Én vagyok az egyik olvasó,
Napsugarat olvasni mindig jó!
Rejtvény, vicc van benne,
Aki ezt olvassa, elmegy a rossz kedve!

Szabó Ágnes, Marosvásárhely

Örömmel olvastam írásomat a lapban. Sikeremtől felbuzdulva sok társam levelezője szeretne lenni a Napsugárnak. Boldog voltam, hogy kapkodták szét a folyóiratot. Legalább ennyivel hozzájárulhatok kedvenc lapom népszerűsítéséhez.

Bod Rózsika, Kézdiálbis

Mikor megkaptam a levelet, én voltam a világon a legboldogabb. Azt hiszem, hogy az önök munkája a leggyönyörűbb munka a világon. Én is szerkesztő szeretnék lenni, hogy örömet szerezhessek a gyerekeknek úgy, ahogy önök nekem.

Lőcsey Zsolt, Szaniszló

BITAY ÉVA

BOLDOG SZÜLINAPOT!

Az óra halkan ketyeggett, Jancsi nyugodtan szuszogott, amikor éktelen trombitálás verte fel a biológiai könyv csendjét. Az elefánt ébresztőt fújta.

A könyv lapjai egyszerre pattantak fel, és kiözlöltek az állatok. Feltűnően csinosak voltak: a bogarak kitinpáncélja úgy csillogott, mintha frissen lett volna olajozva, a lepkék új hímporral púdereztek be magukat, hogy élénkebbek legyenek a színeik. A hiúz rendbe hozta pofaszkallát, a császárbajusz-majom kipödörte a bajuszát. Még az oroszlán is megfésülte gyönyörű sörényét.

– Holnap rendkívüli napra virradunk – kezdte beszédét a fülesbagoly –, 45 éve született a Napsugár!

– Nem tudunk róla, nem voltunk ott – cincogták az egerek.

– Hát persze, hiszen alig 2-3 évig éltek, ha közben el nem kap a macska – mondta a med-

ve. – De éltek az őseitek, én meg éppen akkortájt születtem.

– Milyen fiatal és bohó is voltam még akkor! – merengett az elefánt –, alig voltam 50 éves.

– Én akkor voltam a legszebb férfikorban – dugta ki fejét pán-

céljából a teknős –, ámbár még most sem vagyok öreg, alig a száztizedik évemet taposom.

– Ne fecsegetek összevissza – intette rendre a társaságot a fülesbagoly. – Inkább arról beszéljünk, hogy mit adott a Napsugár ez idő alatt a gyermekeknek.

– Sok érdekes dolgot írtak rólunk – vélte a gepárd.

– Nemcsak érdekeset, hanem igazat is, s ez a legfontosabb! – szögezte le az oroszlán. – Soha sem szabad hazudni! – nézett rá szű-

rósan a rókára, aki egészen kicsire húzta össze magát.

– Igaz is – elegyedett vitába a holló. – Köztudott, hogy mi vagyunk a legokosabb madarak. Hát kiejteném én a csőrömből a sajtot a róka hízelgésétől? Különben sem szoktam sajtot enni.

– Születésnapkor jókívánságokat szoktak mondani – intette őket a bagoly. – Mit kívánunk mi a Napsugárnak a következő 45 évre?

Na, lett is erre hangzavar! Egymást kiabálták túl az állatok:

– Még sok érdekes történetet

és mesét írnának a gyermekeknek!

– Legyen mindig hely a gyermekek írásai és rajzai számára is, mert a Napsugár az ő lapjuk.

– Legyen benne sok érdekes rejtvény és vetélkedő!

– Rendezzen a Napsugár még sok-sok nyáron tábort olvasóinak!

– Isten éltesse a Napsugárt! – kiabálták összevissza az állatok.

S ez alkalommal meg sem várva az ébresztőóra csergését ünnepélyes menetben eltűntek a könyv lapjai között.

KISKÓPÉ

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki

A ma született holló, kérész, ló, csuka, darázs, elefánt, teknős megéri-e a Napsugár 50. vagy 100. évfordulóját?

Novemberi megfejtés: a hal levegővel feltölthető és leengedhető úszóhólyagja segítségével emelkedik és ereszkedik a vízben. **Nyertesek: Lengyel**

Tímea Hajnalka, Vulkán; Dallos Gergő, Nagy-károly és a berecki harmadikosok.

Az oldalt illusztrálták: **Abrán Zolt, Zetelaka; Bede Szabolcs, Kovászna; Hamar Ferenc, Marosvásárhely; Kolcsár Ádám, Kend; Kovács Jutka, Kovászna; Pálfi Albert, Szalma István, Balavásár; Szávuly Zolika, Nyárádszentanna.**

Itt születtem

Petőfi az alföldről írja: "ott vagyok honn, ott az én világom." Ha velünk utazod be Erdélyt, egyformán otthon érzed magad alföldön, fenyvesekben és a szalárdi szőlőhegyen.

Februári úti célunk Csík-szentdomokos.

Bemutatjuk nektek szülőhelyünket, **Szalárdot**. Nagyváradtól észak felé, a Hegyköz vidékén, a Berettyó partján két kisebb faluval: Jákóhodossal és Hegyközszentimrével alkot községet.

A népi emlékezet "kacsalábon forgó Szent Szalárd"-ként emlegeti. Az itt talált szörványos régészeti leletek, az újkőkori csiszolt kőbalták körülbelül 7500 évesek.

A szalárdi erdő, a Fácános melletti kis lápba valaha aranyat ástak el. Virtuskodó emberek nekiláttak, hogy kiássák. A gödör tartalma vetekedett Dárius kincsével. Kilenc ökörrel húzták ki az arannyal tele horodot, amikor egy ember fáradtságában Istent káromolta. A kincs a kilenc ökörrel együtt visszaesett, a gödör megtelt vízzel, s azóta sem apad ki. Nád, sás uralja.

Szalárd közelében állt valamikor az Adorján vár s körülötte Adorján község, mely teljesen elpusztult. Csak a lakó (vagy öreg) torny egy sarka élte túl a századok pusztító viharait.

A legenda szerint létezik a református templom és Adorján vára között egy, a Berettyó alatt áthaladó alagút. Nagy szárazság idején a templom tornyából ma is megfigyelhető, mert a növényzet fölötte hamarabb kiszárad.

A község legnevesebb szülötte Szalárdy János, a XVII. századi híres krónikaíró, Várad elestének megörökítője.

Szalárd falu határában van egy legelő, a Sirató. Az öregek szerint a helyet akkor nevezték el így, amikor a tatárdúláskor a környékbeli férfiakat rabszíjra fűzve vitték a közeli dombon levő akasztófához.

A község 5000 lakosának 73%-a magyar, 26%-a román és 1%-a más nemzetiségű. Szalárdon I-VIII. osztályos iskola működik magyar és román osztályokkal, Hodoson és Szentimrén magyar tannyelvű I-IV. osztályban tanulnak a gyerekek.

A falu központjában emlékmű őrzi az 1914-18-as háború hősi halottainak nevét. A tavaly felvésték rá a II. világháborúban elesettek nevét is.

Falunkban minden évben megrendezik a szüreti bált, lovas és hintós felvonulással, utcai táncokkal, bohóccal hívogatva az esti ünnepségre: "Aki nem jön el a bálba, egy kovászos uborka nőjön az orrára." A mi orrunkra nem nő uborka, mert osztályunk részt vesz nemcsak a

*Szalárdon, Szalárdon,
A híres nagy Szalárdon
Születtem én
És a családom.*

*Szalárdon kék a folyó,
Melynek neve Berettyó.
Mellette áll a vár,
Melynek neve Adorján.*

*Fácános az erdője,
Van sok tarka mezője.
Iskolája emeletes,
Emlékműve nevezetes.*

*Szalárdon, Szalárdon,
A híres nagy Szalárdon
Lakik a legtöbb
Barátom.*

szüreti mulatságon, hanem ápolja és bemutatta a régi farsangi és lakodalmas szokásokat is.

A Hegyköz híres szőlőjéről, boráról. A szüret nemcsak munka, hanem ünnep is volt. Kalákában szedték a szőlőt, s ha a kisdézsza megtelt, kiáltották a puttonyost, aki kiürítette, és elszállította a pajtába. Itt a préselő legény ledarálta, kipréselték, a mustot fertállyal a pincébe hordták, hordókba öntötték. A szüreti ebéd birkaqulyás, pörkölt, töltelékes kalács volt. Vacsorára egy-egy cigánybanda is odakeveredett. A szüretelők táncra perdültek, ének szóval tértek haza.

Látogassátok meg Szalárdot, várunk benneteket: a IV. B osztály és Kőrösi Mária tanító néni.

Számunkra ünnepnap, amikor megérkezik a lap. Ilyenkor néhány órát közös olvasással, beszélgetéssel, rejtvényfejtéssel töltünk.

Vass Ibolya, Oroszhegy

Nagy örömmel forgatjuk, olvassuk, dolgozunk és énekelünk belőlük. De kár, hogy nem juthatt el még minden magyarul beszélő gyermek asztalára!

Orbán Anna, Deményháza

Kis unokámmal együtt szoktuk böngészni a lapot. Sokat számít, használ minden gyereknek. Hálás köszönet mindezt.

Kraftsik Katalin, Mócs

A 80 darab Napsi kevés volt a székellyhídi kisiskolásoknak. Kérünk szépen még 25 darabot!

Májercsik Ida, Székellyhíd

... akik megszerettetik veletek

Olyan, mint egy kislexikon, kicsi is, nagy is talál benne új ismereteket, bármilyen területről.

A mi iskolánkban 57 magyar anyanyelvű gyerek van; nincs olyan, aki ne venné meg ezeket a gyereklapokat. Érdemes egy hónapban egyszer lemondani egy rágcsiról és egy hűsítőről.

Ránk mindig számíthatnak!

Molnár Mária, Désfalva

Érzem az üzenő lapok olvasásakor az Önök szívszorongását, hogy újra emelni kell az árakat, és ezt meg kell írni. Ilyenkor mindig biztatom a gyerekeket, hogy milyen sokat ér a lap, mennyi mindent megtudnak belőle.

Erdei Márta, Selymesilosva

Madarat lehetett volna fogatni velem tegnap, amikor a postás kezembe nyomta küldeményeteket. Leveleteket az osztálynak is felolvastam. Mosoly ült az arcokra. Többször taps szakította félbe az olvasásomat.

Grubanov Emília, Szabadka

Ezek a folyóiratok olvasmányélményt nyújtanak, szórakoztatnak, megszerettetik az irodalmat, s általuk olyan információkhoz juthatnak a kisiskolások, amelyek hiányoznak a tankönyvekből. Nekünk, tanítóknak is nagy segítségünkre vannak.

Szaniszlai Márta, Vetés

Köszönet ezért a gyönyörű, illyefalvi hétért. Nagyszerű volt! Csak hát a szavak nem fejezik ki mindezt...

Farkas Gabriella, Maroskeresztúr

Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

! Józsi, szám!

1. Pótold a hiányzó u, ú, ü, ő betűket: **gyűr**_, **ham**_, **bet**_, **esk**_, **dar**_, **gyal**_, **tan**_, **hatty**_, **ár** (főnév), **ár** (melléknév), **od**_, **ap**_, **sz**_, **f**_, **f**_**ves**.

2. Gyűjts minél több j-s és ly-s állatnevet.

3. Mit jelentett hajdan, mit jelent ma: **egy füst alatt**.

4. Bizonyítsd be egy-egy mondat segítségével, hányféle jelentését ismered az **ír** szónak.

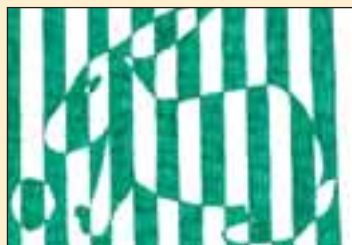
A novemberi megfejtéseket februári lapszámunkban közöljük. **Könyvjutalmat nyertek: Hevele Balázs, Kissolyos; Szász Pólika, Gernyeszeg és a kárásztelki harmadikosok. Gratulálunk!**

Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

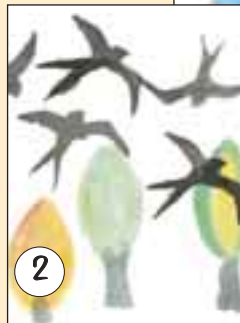
Csíkozz meg egy lapot egymástól egyenlő távolságra húzott vonalakkal. Rajzolj rá egyszerű formát. Most játszd azt, hogy minden első csík sötét, minden második pedig fehér, a rajz kontúrjén belül pedig éppen fordítva.

Ugye, érdekes az eredmény? Próbáld ki, és küldd el nekem. **Mászat Művész**

Futó Szabina és Pasin Dzsasztina, Szabadka

Ez az ötödik Napsugár-bélyeged. Így fogsz te is mosolyogni, amikor megkapod a jutalmadat.

Az októberi pályázat nyertes osztályainak munkáiból helyszűke miatt csak egyet-egyet közlünk: a csíkszentdomokosi III. osztály (Albert Emőke - 1); a szilágysomlyói II. F osztály (Géczi Renáta és Józsa Evelin - 2) és a varsolci IV. B osztály (Csernyi Annamária).

REJTVÉNY-
PÁLYÁZAT

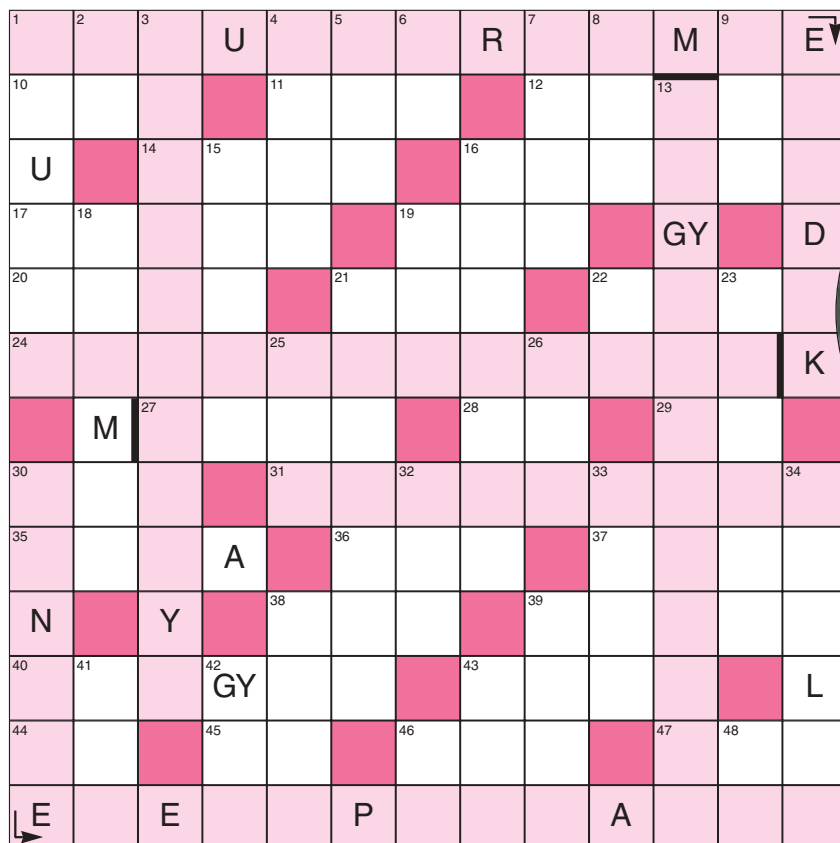

Ünnepi rejt-
vényt készített
neked Vajnár
Ilus tanító néni.
Egyik megfejtése

megsúgja, hányadik
is ez a születésnap, a többi öt pe-
dig a Napsugárban az évek
során megjelent néhány
mese címét illetve szerep-
lőjének nevét tartalmazza.

Ezeket küldd el nekem feb-
ruár 15-éig.

a Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1. Megfejtés I.

10. Mágia vége!
11. Női énekhang
12. ...-onnan
14. Dupla la!
16. Végek nélkül
esztelen!
17. Végül mákost!
19. Becézett Etelka
20. Becézett Ignác
21. Ugrani kezd!
22. Itta-e? – régiesen

24. Megfejtés II.

27. Ilyen alma is van
28. Sorszélek!
29. Román tagadás
30. Rajnai Éva Andrea

névjegye

31. Megfejtés III.

35. Tétlen torna!
36. Román árpa
37. Leszármazott
38. Le
39. Nem hátra
40. Kezelésre használt
ásvány
43. Mint a vízsz. 37.
44. Y. B.
45. Római 2-es
46. Cs!
47. Hézagpótló szó

FÜGGŐLEGES

1. Dél-amerikai,
nagytetű gyíkfajta

2. Sír

3. Megfejtés IV.

4. Malter elejel!
5. Duplán: üres
beszéd
6. Járunk rajta
7. Becézett Gizella
8. Megelégtelt
9. Kül- ellentéte
13. Megfejtés V.
15. A nagyon nagy
csend
16. Zaklatott idegállapot
18. Ritka férfinév
19. I!

21. Noszogató

22. Szintén
23. Majdnem átugorja!

25. Varsó közepe!

26. Ceruza mással- hangzói

30. Megfejtés VI.

32. Az ő személyére
33. Idő jelzője
34. Erre a helyre áll
38. Ázsia románul
39. Székelyföldi falu
(ETÉD)
41. ... Miklós, magyar
építész volt (YBL)
42. Kistermetű hüllő
43. Húslé közepe!
46. Cetli Éva névjegye
48. Z!

DECEMBERI MEGFEJTÉSEK

1. Advent 2. Angyal 3.
Szilveszter 4. Fenyő 5.
Karácsony 6. Korcsol-
lya

A NOVEMBERI REJTVÉNYPÁLYÁZAT meg-
fejtése: *Hogy került az elefántra pizsama?*

**Könyvjutalmat nyertek: Bándi Mária, Sarma-
ság; Dániel László, Csíkszereda; Illyés Kinga,
Vulkán; Kovács Márk Sándor, Újzsimánd;
Veress Sarolta, Szováta.**

NYERTÉSEK

Címlap:
Kállay-Miklós
Panna és
Pop Andrea,
Kolozsvár

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő),
MÜLLER KATI. A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137.
Telefon/fax: 064/141323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro
Honlap: <http://www.dntcj.ro/NGOs/napsugar>; A lapok árát a következő bankszámlára várjuk:
Cont 2511.1-569.1/ROL B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL.
Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ára 9000 lej

1957.

Éljenek a gyerekek!
A Napsugár egykori és mai
szereplői azért gyűltek össze,
hogy titeket köszöntsenek.
Ha elküldöd nekünk a nevüket,
könyvjutalmat nyerhetsz.
A régebbieket biztosan felismerik
a szüleid – hiszen ők is
Napsugár-olvasók voltak.

-2002